

TABLÓ A MUZEÁLIS ÉRTEKEKRŐL

A muzeológia alapjai a címe dr. Korek József könyvének, amely a Tankönyvkiadó gondozásában, 1988 második felében látott napvilágot. A szürke, szikár címmel megjelent kötet nemcsak roppant értéket, de valódi szellemi izgalmat és érdekességet rejtget. Értékvesztette világunkban reményteljes és „globális”, (tehát az emberiség számára közös) értékeket, önpusztító korunkban makacsul megmaradó kulturális örökséget, szenczióéhes napjainkban évezredekre visszamutató és a jövőbe intő emberi alkotásokat. És szakavatottan előadott „muzeológiai” ismereteket, tudnivalókat, a szakemberek és érdeklődők számára egyaránt.

Ezután a talán túlságosan patetikus bevezető után vegyük szemügyre a könyv egyes — általában fejezetcímekben kifejezett — témáit és kategóriáit, hiszen azok „önmagukért beszélnek”.

Rövid előszó után a szerző a muzeológia fogalmát és főbb irányait tárgyalja igen mérték-tartó terjedelemben, majd a műgyűjtés ősi és újabb keletű megnyilvánulásait, gyűjteményeit tárja az olvasó elé. A III. fejezetben — nyilvánvalóan a muzeológia szaktudományos rendszerében, ám a külső érdeklődők számára is elfogadható csoportosításban a következő múzeumi kategóriákat, típusokat sorakoztatja fel:

A) *Művészeti múzeumok* (mint például az Ermitázs Leningrádban, Victoria and Albert Museum Londonban, Metropolitan Museum of Art New Yorkban);

B) *Történeti múzeumok* három alcsoportban: 1. régészeti, 2. hadtörténeti, 3. palotamúzeumok;

C) *Néprajzi múzeumok*, ide sorolva a szabadterei néprajzi múzeumokat és kiállításokat is;

D) *Természettudományi és műszaki múzeumok* (például a Deutsches Museum Münchenben, a Politechniceszkij Muzej Moszkvában, a Museum of Science Bostonban és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Budapesten).

A leghíresebb külföldi intézmények mellett, mögött az erre legméltóbb magyar múzeumok tárgyalása, említése egyébként következetes tendenciája, megoldása a könyvnek. A IV. fejezetet a szerző a *Magyar múzeumok történeti kialakulásának* és fejlődéstörténetének bemutatására szenteli.

Izgalmas rész a korai múzeumalapítások áttekintése, a Magyar Nemzeti Múzeum története, de akár a két világháború közti időszak muzeológiai problematikája is — e fejezet keretében. Az V. fejezetben *jelenlegi múzeumaink* részletesebb bemutatásához érkezik el a szerző.

E terjedelmes fejezet (a könyv 113. lapjától a 214. lapjáig) elsősorban szakemberek, illetve a múzeumokkal szoros kapcsolatban állók számára nyújt nélkülözhetetlen ismereteket. Elvégre muzeológusoknak, levéltárosoknak készülő egyetemisták, történészjelöltek számára készült tankönyvről van szó!

Az utolsó, VI. fejezet azonban ismét közérdekű és közérthető. Csak néhány alcímet idéznék ennek bizonyítására: „Műemlékvédelem”, „A múzeumok és a Magyar Tudományos Akadémia kapcsolata”, „A múzeumok jövője”.

Ez utóbbi alfejezetben írja a szerző: „Nem lehet kétséges, hogy a múzeumoknak, mint a nemzeti és egyetemes kultúra örökségének, létenteményesének, mindig megvolt és meglesz a szerepe... Hazánkban a 600-féle múzeum közül mintegy 120 tölti be a múzeum hármás feladatát: a gyűjtő, a feldolgozó és a közművelő tevékenységet... Az országos, szakműzeumi hálózat lényegében kiépült, ... országos fotómúzeum és kortárs képzőművészeti galéria kiépítésével lehet még számolni.” (238—239. lap.)

A könyvet kiegészítő *Mellékletben* meglepő és egymástól merőben eltérő anyagokat találhat az olvasó: állandó kiállítási tématervet, példát a régészeti tárgyak didaktikus bemutatására, egy hatásfokvizsgálat forgatókönyvét, feladatlapot általános iskolások számára — s végül, de nem mellékesen *Magyarország múzeumi bázisátának* (fejlődésének) táblázatait — ábrákkal, fényképekkel illusztrálva a tudnivalókat.

A könyv tehát mindvégig érdekes és informatív, korrekt és rendezett összefoglalása mindannak, amit e témakörben illik ismernie a művelődés minden „munkatársának”, tehát nemcsak a muzeológusoknak.

Szívből tudom ajánlani tehát ezt az érdekes, izléses kivitelezésű — feltűnően olcsó: mindössze 33 forintos — könyvet minden pedagógusnak, népművelőnek és könyvtárosnak.

Tankönyvkiadó, Bp., 1988., 276 l.

DR. KARLOVITZ JÁNOS